

си размѣняха взаимно въ тоя „идеенъ диспутъ“, стигащъ до цинизъмъ, говори самъ по себе си. Съ съюзни срѣдства и съюзни вестници, които се издѣржаха отъ заработенитѣ съ кървавъ трудъ левчата на сдружено учителство отъ двата съюза, ржководнитѣ тѣла на двете конкурентни фирми, съ злобата и завистта на еснафина, поведоха кална борба и внасяха само мерзостъ и възмущение въ душитѣ на учителството, което малко се интересуваше отъ печалбите на своитѣ ржководители, понеже очакваше отъ тѣхъ не взаимни ежби и попържни, а да го поведатъ на борба за по-носенъ животъ, за възстановяване на поругания му стабилитетъ и избавление отъ безправното му положение, въ което отъ денъ въ денъ все повече затижваше. Възползвани отъ гнета, който и до сега потиска учителството и убива още въ зародишъ всѣка появила се въ неговата срѣда критическа мисъль, ржководнитѣ тѣла на двета съюза продѣлжиха тази борба за сергии до край. Озлобленietо все повече се напластваше въ душитѣ на организираното учителство и съзнателно и отъ дветѣ страни се копаеше все по-дѣлбока пропаст между враждуващите братски организации, за да не може никога да настане премирение за обща борба и общо настѫпление за отстояване на болѣлитѣ до непоносимост професионални нужди и интереси на цѣлокупната учителска професия. Девизътъ бѣ — раздѣлий и владѣй, защото само така най-успѣшно може да се служи и на своитѣ лични търгашески и партийно-котерийни интереси, и на властъта, въ чинотски управленитѣ комитети и на двета уч. съюза, всѣки по отдельно, се надпреварваха да заврътъ своитѣ глави и заложатъ съкроениитѣ интереси и въжделения на цѣлата учителска професия.

Тукъ му е мѣстото да подчертаемъ, че и тритѣ учителски съюзи — БУС, Класн. Учит. Съюзъ и Съюза на прогимназиялнитѣ учители, не можаха и се оказаха некадърни да почерпятъ поука отъ събитията, които се развиваха въ мировъ масшабъ следъ империалистическата война, и отъ породилитѣ се отъ нея дѣлбоки обществено-политически и економически преобразования въ недрата на капиталистическото общество, за да теглятъ логическите заключения. Професионалнитѣ учителски съюзи не само останаха на сѫщитѣ стари позиции, кѫдето бѣха преди империалистическата война, но ги засилиха следъ нея въ още по-реакционенъ духъ, фашизираха ги. Тѣ останаха слѣпи къмъ рационализацията, която започна да се насаждда въ производството и срѣдъ административния пролетariatъ на следвоенното капиталистическо общество, и глухи къмъ тънтеха и грохота на мировия пролетариатъ за единъ новъ общественъ редъ и за едно ново училище. Вместо крачка напредъ, тѣ направиха единъ голѣмъ кржгомъ и изравниха своя фронтъ съ този на фашизма, туриха му се въ пълна услуга, за да вършатъ неговото дѣло. Напр., „бойния“ БУС, чийто редакторъ често размахва своя пихтиенъ боздуганъ изъ колонитѣ на „неутралния“ в. „Съзнание“ противъ „кървавия большевизъмъ“ и „большевишкитѣ сатрали и диктатори“, следъ 34-год. животъ, отъ името на ХХІ си конгресъ изпрати на Царь Бориса III поздравителна вѣрноподанническа телеграма. И когато по тоя случай излезе органа на запаснитѣ офи-